

OA: Politiek en bedreigingen

Korte toelichting

Deze werkvorm gaat over de ervaren bedreigingen die politici in Nederland meemaken. Leerlingen krijgen informatie over welke politici er onder andere bedreigd worden en waarom dat gebeurt. Ze bespreken dit onderwerp als groep en denken na over een oplossing.

Leerdoelen

- De leerlingen weten wanneer een bedreiging een strafbaar feit is.
- De leerlingen kunnen drie voorbeelden noemen van politici die bedreigd worden.
- De leerlingen oefenen met het uiten van hun mening over dit onderwerp.
- Leerlingen hebben nagedacht over een oplossing voor het probleem van de bedreigingen.

Materialen

- PowerPoint: Politiek en bedreigingen
- Werkblad: Burgerinitiatief

Bronnen

- Laumans, W., & Vugts, P. (2022, December 27). VVD-Kamerlid Ulysse Ellian zwaar beveiligd. Het Parool. <https://www.parool.nl/nederland/vvd-kamerlid-ulysse-ellian-zwaar-beveiligd~b13d7365/>
- Van Gessel Advocaten strafrechtsspecialisten. (2021). Bedreiging, belediging, discriminatie - Van Gessel Advocaten Strafrecht. Van Gessel Advocaten. <http://www.vangesseladvocaten.nl/expertises/belediging-en-bedreiging/>

Duur

30-40 minuten

Stappenplan

1. Vertel dat jullie het gaan hebben over de bedreigingen die politici in Nederland ervaren. Je kunt de klas vragen of ze bekend zijn met het onderwerp en of ze voorbeelden kennen van politici die bedreigd zijn (en door wie zij bedreigd zijn). Vertel dat je wilt laten zien dat politici om verschillende redenen bedreigd worden en dat je daar met de klas over in gesprek wilt gaan.
2. Laat leerlingen zien welke kenmerken een strafbare bedreiging heeft. Je kunt hier aanvullende informatie bij geven of de leerlingen vragen of ze weten welke vormen van geweld er allemaal zijn.
3. Kondig aan dat je een korte quiz wilt doen. Vraag de leerlingen om te gaan staan. Vertel dat er twee slides voorbijkomen met een vraag over wanneer een bedreiging wel of niet strafbaar is. Als de leerlingen denken dat het antwoord op de vraag 'ja' is, moeten ze blijven staan. Als ze denken dat het antwoord 'nee' is, moeten ze gaan zitten.
4. Toon de eerste vraag: 'Is een bedreiging strafbaar als je niet echt van plan was om iemand pijn te doen?' Klik een extra keer om het antwoord op de slide te tonen. Klik nogmaals voor de korte uitleg die bij het antwoord hoort. Het goede antwoord is 'ja'.

5. Toon de tweede vraag: 'Is een bedreiging strafbaar als degene die bedreigd wordt er niet bang van wordt?' Klik een extra keer om het antwoord op de slide te tonen. Klik nogmaals voor de korte uitleg die bij het antwoord hoort. Ook in dit geval is het antwoord 'ja'.
6. Toon de volgende slide: een grafiek met het aantal gemelde bedreigingen van politici. De hoeveelheid meldingen is sinds 2019 enorm toegenomen. Zeker in 2022 werden er veel meer meldingen gedaan dan in de jaren ervoor. Vraag aan leerlingen waarom dit misschien een probleem kan zijn voor de politiek. Vul hun antwoorden aan waar nodig, en vraag door waar mogelijk.
7. Laat de volgende slide zien. Vraag de leerlingen om te raden wie van de drie politici op het bord vorig jaar het meest bedreigd is. Vraag hen ook om uit te leggen waarom ze dat denken. Vul aan waar nodig. Door verder te klikken toon je het juiste antwoord: Geert Wilders was in 2022 de meest bedreigde politicus.
8. De volgende drie slides geven drie voorbeelden van politici die veel of serieus bedreigd zijn in de laatste jaren. Eerst bespreek je Sigrid Kaag, die veel bedreigingen heeft ontvangen vanwege de coronamaatregelen. Ze heeft zelfs een keer een man met een fakkel voor haar deur gehad. Ze is een keer naar de rechtbank geweest om als slachtoffer van een bedreiging te mogen spreken.
9. Het tweede voorbeeld is Geert Wilders. De leider van de PVV wordt sinds 2004 zwaar beveiligd vanwege bedreigingen. Veel van de bedreigingen die hij ontvangt komen door zijn kritiek op de islam. Je kunt benoemen dat veel van de bedreigers van Wilders niet uit Nederland komen, en het daarom moeilijk of onmogelijk is om deze mensen te vervolgen. Veel van de dreigementen die Wilders ontvangt, komen uit Pakistan.
10. Tot slot is er Ulysse Ellian. Hij is Kamerlid voor de VVD, en heeft recent [in een interview](#) gezegd dat hij zwaar beveiligd wordt. Hij houdt zich als Kamerlid veel bezig met zware criminaliteit, en wordt waarschijnlijk om die reden ook bedreigd.
11. Speel het onderdeel 'Over de lijn' met je leerlingen. Geef aan dat ze weer moeten gaan staan. Wijs twee 'vakken' aan in het lokaal, voor 'eens' en 'oneens'. Je laat drie stellingen zien op het bord. De leerlingen moeten naar het vak 'eens' of 'oneens' lopen om aan te geven wat hun mening is. Geef leerlingen de kans om hun mening uit te leggen en vraag door waar nodig. Laat leerlingen ook reageren op de mening van een ander. Bij stellingen 2 en 3 kun je met een extra klik laten zien dat er politieke partijen zijn die al plannen hebben om de stelling aan te pakken. Je kunt vragen of leerlingen het eens zijn met die plannen.
12. Laat de laatste slide zien: Leerlingen gaan samen met hun buur een burgerinitiatief bedenken waarmee ze het probleem van de toegenomen bedreigingen willen aanpakken. Controleer of leerlingen weten wat dit is en leg kort uit welke rol dit heeft in de democratie: als een burgerinitiatief genoeg handtekeningen ontvangt (40.000), kan het voorstel in de Tweede Kamer besproken worden.
13. Deel het bijhorende werkblad uit en geef leerlingen vijf minuten om het in te vullen.
14. Bespreek een aantal van de plannen die leerlingen bedacht hebben. Vraag hen waarom ze denken dat hun plan kan werken en vraag ook aan andere leerlingen wat zij vinden van de plannen.
15. Sluit de les af en controleer de leerdoelen.

Kijktip: 'Online hufters' (Zembla, 39 minuten)

In de aflevering [Online hufters](#) van Zembla duikt Vincent Verweij in de wereld van online bedreigingen, o.a. tegen politici. Hij bezoekt een aantal mensen die zich online asociaal en soms zelfs gewelddadig uitlaten op sociale media zoals X (voorheen Twitter). De rol die sociale mediaplatforms hier zelf in spelen wordt ook belicht.

Deze aflevering kan dienen als aanvullende context die je kunt gebruiken om je uitleg kracht bij te zetten, of om eventueel concrete voorbeelden uit te halen die je kunt oproepen tijdens Over de Lijn.

